

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | ภาวะเปียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

ยุทธศาสตร์ Farm to Fork ของสหภาพยุโรป และความร่วมมือกับประเทศที่สาม

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ Farm to Fork ของสหภาพยุโรป ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งจัดโดยกระทรวงสุขภาพและความปลอดภัยอาหารแห่งสหภาพยุโรป (DG SANTE) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ Farm to Fork ของสหภาพยุโรป เป็นยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานอาหาร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด ไปจนถึงผู้บริโภค โดยสหภาพยุโรปต้องการพัฒนาระบบอาหารที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม ดีต่อสุขภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป้าหมายสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ Farm to Fork มีดังนี้

- การผลิตอาหารอย่างยั่งยืน โดยมุ่งลดการใช้สารปราบศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี และยาต้านจุลชีพในสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์และสุขภาพพืช
- สนับสนุนภาคเกษตรอินทรีย์ และการทำประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน
- รับรองความมั่นคงทางอาหาร
- ส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานอาหาร และสนับสนุนการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ
- ลดการสูญเสียและขยะอาหาร (food loss and food waste)
- ต่อต้านการฉ้อโกงด้านอาหาร (food fraud) และเสริมสร้างระบบการตรวจสอบควบคุมตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน

การเปลี่ยนไปสู่ระบบอาหารที่ยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุปทาน ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร ผู้ผลิต ร้านค้า ร้านอาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต และผู้บริโภคทั้งในและนอกสหภาพยุโรป ผ่านแนวทางการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ทุกฝ่ายมุ่งไปสู่เป้าหมายความยั่งยืนร่วมกัน ดังนี้

1. การผลิตอาหารอย่างยั่งยืน ในเบื้องต้นสหภาพยุโรปจะทบทวนกฎระเบียบด้านพืชและสัตว์ (สารออกฤทธิ์ สารเสริมในอาหาร/อาหารสัตว์ สุขภาพพืช และสวัสดิภาพสัตว์) และกฎระเบียบด้านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตอาหารขั้นต้น รวมทั้งสนับสนุนให้ประเทศสมาชิก จัดตั้งหน่วยงานให้บริการด้านคำปรึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับการทำฟาร์มอย่างยั่งยืน เพิ่มความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการและควบคุมการทำประมง การแก้ไขปัญหาการฉ้อโกงในสินค้าสัตว์น้ำ พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ และเพิ่มงบประมาณสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

2. ส่งเสริมแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน พัฒนารอบการกำกับดูแลและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจและการตลาดอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมการแสดงผลสารอาหาร (nutrient profiles) เพื่อจำกัดการเติมเกลือ น้ำตาล และไขมัน รวมทั้งทบทวนมาตรฐานการตลาดของสินค้าเกษตรและสัตว์น้ำ และการแก้ไขปัญหาการฉ้อโกงด้านอาหาร

3. ส่งเสริมการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพและยั่งยืน กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับอาหารที่มีความยั่งยืน ทบทวนโครงการ EU school scheme โครงการประชาสัมพันธ์การจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารของสหภาพยุโรป ปรับลดอัตราภาษี VAT เพื่อกระตุ้นการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพและยั่งยืน (เช่น ผักและผลไม้อินทรีย์) สนับสนุนการติดฉลากแสดงข้อมูลสารอาหารหน้าผลิตภัณฑ์ (front-of-pack nutrition labelling) ในรูปแบบที่สอดคล้องกันในสหภาพยุโรป บังคับให้อาหารบางประเภทต้องแสดงแหล่งที่มา และกำหนดการติดฉลากอาหารยั่งยืน

4. ลดความสูญเสียและขยะอาหาร สหภาพยุโรปตั้งเป้าลดขยะอาหารในอัตราร้อยละ 50 ภายในปี 2573 ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายความยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN SDGs) และมุ่งลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นตลอดห่วงโซ่อุปทานอาหาร

5. สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรม การลงทุน การเสริมสร้างทักษะ และการแบ่งปันข้อมูล จัดสรรงบประมาณผ่านโครงการ Horizon Europe (1 หมื่นล้านยูโร) เพื่อสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรและอาหาร เสริมสร้างความร่วมมือด้านอาหารและนวัตกรรม (EIP-Agri) จัดตั้งกองทุนเกษตรเพื่อการพัฒนาชนบท กองทุนเพื่อการพัฒนาภูมิภาค กองทุนเพื่อการลงทุน รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาด้านการทำเกษตรอย่างยั่งยืน และเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดีในการทำธุรกิจอย่างยั่งยืน

European Green Deal

Farm to Fork เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ภายใต้ European Green Deal ซึ่งเป็นนโยบายหลักของคณะกรรมการยุโรปชุดปัจจุบันในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งยกระดับความเป็นอยู่ของประชากรในสหภาพยุโรป ผ่านการสร้างระบบอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม การบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ Farm to Fork จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับนโยบายและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ อาทิ

▶ นโยบายเกษตรร่วม (CAP) ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป การใช้จ่ายงบประมาณ CAP อย่างน้อยร้อยละ 40 จะต้องเกี่ยวข้องกับการปกป้องสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ (green CAP)

▶ ความหลากหลายทางชีวภาพ ปกป้องและฟื้นฟูธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพในยุโรปภายในปี 2573 โดยเป้าหมายที่สำคัญ คือ ขยายพื้นที่คุ้มครองทางบกและทางทะเลให้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 30 และปลูกป่าในยุโรปเพิ่มขึ้น 3 พันล้านต้น พื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศและแหล่งที่มีการสะสมของคาร์บอนสูง ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในสหภาพยุโรปให้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ลดการใช้สารปราบศัตรูพืช และเปลี่ยนไปใช้แนวทางการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้าง/ผลักดันความยั่งยืนทางอาหารให้แก่สหภาพยุโรป

▶ เศรษฐกิจหมุนเวียน บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ การบริโภคอย่างยั่งยืน ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงการสร้างขยะและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ขยะ ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพและความยั่งยืนทางอาหาร

ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation)

สหภาพยุโรปจะสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปกป้องสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจะผลักดันให้ประเทศที่สามที่สหภาพยุโรปมีความตกลงการค้าเสรี (FTA) ยอมรับในข้อผูกพันว่าด้วยการค้าและการพัฒนาอย่างยั่งยืน การสนับสนุนให้สินค้าที่นำเข้าติดฉลากความยั่งยืน การจัดทำข้อตกลงร่วมด้านพลาสติกและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Global Circular Economy Alliance) การสนับสนุนให้ประเทศที่สามลดการใช้สารปราบศัตรูพืช และเปลี่ยนไปใช้ทางเลือกอื่นที่ปลอดภัยกว่า รวมทั้งการออกกฎระเบียบ หรือมาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าไปมีส่วนร่วมทำลายป่า

